

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria culturală a călătoriei și turismului

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
1.2. Facultatea	ISTORIE ȘI FILOSOFIE
1.3. Departamentul	ISTORIE MEDIEVALĂ, PREMODERNĂ ȘI ISTORIA ARTEI
1.4. Domeniul de studii	STUDII CULTURALE
1.5. Ciclu de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii / Calificarea	TURISM CULTURAL, ETNOLOGIE
1.7. Forma de învățământ	zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			ISTORIA CULTURALĂ A CĂLĂTORIEI ȘI TURISMULUI					Codul disciplinei	HLR5327
2.2. Titularul activităților de curs			Conf.univ. dr. Radu Mârza						
2.3. Titularul activităților de seminar			Conf.univ. dr. Radu Mârza						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	III	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	5	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	3
3.4. Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				80	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu calculator/laptop, videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu calculator/laptop, videoproiector

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Utilizarea aparatului conceptual și metodologic de bază al unei științe umaniste sau sociale și a mecanismelor de integrare a contribuțiilor diverselor discipline sociale și umaniste într-o abordare interdisciplinară, riguroasă logic și conceptual.- Analiza din perspective multiple (retorică, de conținut, contextuală etc.) a faptelor culturale de diverse niveluri și proveniențe (creații artistice, discursuri publice, cultură de masă, culturi și subculturi comunitare).- Comunicarea orală, scrisă și cu suport electronic, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate.- Identificarea, analiza și clasificarea fenomenelor culturale cu relevanță etnologică în contexte multiple (local, regional, național, global).- Proiectarea de cercetări de teren și promovarea patrimoniului cultural cu respectarea eticii profesionale.- Consilierea factorilor implicați în situații ce presupun relații interumane între grupuri supuse unor procese de aculturație (minorități, refugiați, marginali etc.).
Competențe transversale	- Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice și cu aplicarea riguroasă a regulilor de citare.- Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup; dezvoltarea capacităților de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă.- Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște tematica generală a domeniului istoriei călătoriei și turismului, principalele aspecte culturale ale călătoriei în raport cu marile perioade istorice și spații geografice (Antichitate clasică, Imperiul Roman, Europa medievală, Asia și Africa, spațiul Mării Mediterane, geografia marilor descoperiri geografice). Studentul cunoaște marile teorii și concepte ale domeniului, realități geografice și statale, personalități istorice (călători reprezentativi).
Aptitudini	Studentul este capabil să identifice cronologic și geografic anumite elemente care țin de istoria călătoriei și turismului și să identifice și să documenteze componente culturale ale acestora.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a înțelege textul unei cărți sau a unui articol de specialitate, poate parcurge și înțelege surse istorice. Poate construi texte și lecții de specialitate, dar poate folosi cunoștințele și aptitudinile dobândite și în alte contexte profesionale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studentului cu domeniul istoriei călătoriilor și al turismului și cu principalele aspecte culturale ale acestuia (mijloace de transport, lucrări și ghiduri de călătorie, instrumente cartografice, aspecte sociale, alimentație și cazare, peisaj, elemente vizuale).
7.2 Obiectivele specifice	-

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Aspecte terminologice și metodologice. Tipuri de călătorie. Istoria călătoriei	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
2. Curs practic: gara ca punct de plecare al călătoriei. Locul gării în istoria culturală a orașului	Prelegere participativă, pe teren. Expunerea, exemplificarea	
3-4. Transportul în comun: studiu de caz Londra	Prelegerea participativă, dialogul, expunerea, exemplificarea	
5. Călătoria în Antichitate. Călătoria în mitologia greco-latină. Călătoria în Roma antică	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, exemplificarea	
6. Marile descoperiri geografice. Lărgirea orizonturilor europenilor	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, exemplificarea	
7-8. Grand Tour. Călătoria în sec. XVIII. Călătoria romantică	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, exemplificarea	
9. Călătoriile – ficțiune. Jonathan Swift: Călătoriile lui Gulliver; Daniel Defoe, Robinson Crusoe	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, exemplificarea	
10. Cucerirea Americii. Cucerirea Vestului Sălbatic	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, exemplificarea	
11. Călătoriile – ficțiune. Jules Verne	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, exemplificarea	
12. Călătoria ca motiv în istoria artelor	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, exemplificarea	
13. Călătoria în cinematografie	Prelegerea participativă, dezbaterea, dialogul, expunerea, exemplificarea	

Bibliografie

1. Apostol, Liviu, *Istoria descoperirilor geografice: Antichitate și Evul Mediu*. Iași, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza", 2004.
2. Boia, Lucian, *Jules Verne. Paradoxurile unui mit*, București, Humanitas, 2005.
3. Bourguet, Marie-Noelle, *Exploratorul*, în *Omul Luminilor* (coord. Michel Vovelle). Polirom, 2000, p. 187-227.
4. Cebuc, Al., Mocanu, C., *Din istoria transporturilor de călători în România*. București, Ed. Științifică, 1967.
5. Columb, Cristofor, *Jurnalul de bord al lui Cristofor Columb*, București 1961, 2003.
6. Curley, Robert (ed.), *The complete history of aviation: from ballooning to supersonic flight*. Britannica Educational Publishing, 2012.
7. Fernández-Armesto, Felipe, *Exploration and Discovery*, în *New Cambridge Medieval History*, Volume 7. Cambridge University Press, 2008, p. 175-201.
8. Firestone, Harvey S., *Man on the move. The story of transportation*. New York, Putnam, 1967.
9. Goethe, Johann Wolfgang, *Călătorie în Italia*. Traducere și note de Gh. I. Ciorogaru. București, Editura pentru Literatură Universală, 1969.
10. Goldenberg, S., Belu, S., *Epoca marilor descoperiri geografice*. București, Editura Științifică, 1971, 440 p. (2 ed. Humanitas 2002).
11. Gregersen, Erik (ed.), *The complete history of wheeled transportation: from cars and trucks, to buses and bikes*. New York, N.Y., Britannica Educational Pub., Rosen Educational Services, 2012, xvii, 256 p.
12. Ignat, Dan, *Transporturile ieri și azi*. București, Ed. Tehnică, 1989.
13. Kemp, Emory L. [and others], *Essays on the History of Transportation and Technology*. Morgantown, West Virginia: West Virginia University Press, 2014, 426 p.
14. Matei, Horia, *Literatura și fascinația aventurii*. București, Ed. Albatros, 1986.

15. Milescu, Nicolae, *Jurnal de călătorie în China*, București, 1987.
16. Mollat du Jourdin, Michel, *Europa și marea*. Traducere și note de Gabriela Ciubuc. Iași, Polirom, 2003.
17. Popa, Marian, *Călătoriile epocii romantice*. București, Ed. Univers, 1972.
18. Schivelbusch, Wolfgang, *The railway journey: the industrialization of time and space in the nineteenth century. With a new preface*. Oakland, Calif.: University of California Press, 2014, xvi, 203 p.
19. Todorov, Tzvetan, *Cucerirea Americii: problema celuiilalt*. Traducere de Magda Jeanrenaud. Iași, Institutul European, 1994.
20. Towner, John, *What is tourism's history?*, în *Tourism Management*, Vol. 16, No. 5, 1995, p. 339-343.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse vizuale, dezbateri, exemplificare	
2. Gara ca punct de plecare al călătoriei. Locul gării în istoria culturală a orașului	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse vizuale, dezbateri, exemplificare	
3. Căi de comunicații și mijloace de transport. Căi de comunicații terestre și pe apă. Calea ferată. Zborul. Comunicațiile electronice	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse vizuale, dezbateri, exemplificare	
4. Transportul în comun: studiu de caz Londra	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse vizuale și video, dezbateri, exemplificare	
5. Călătoria în Antichitate. Lecturi din Herodot, <i>Istorie</i> ; Iulius Caesar, <i>Războiul galic</i> , Tacitus, <i>Germania</i>	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse literare, dezbateri, exemplificare	
6. Călătoria în Evul Mediu	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse vizuale, dezbateri, exemplificare	
7. Marile descoperiri geografice. Lărgirea orizonturilor europenilor	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse literare, vizuale, dezbateri, exemplificare	
8. Grand Tour	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse literare, dezbateri, exemplificare	
9. Călătoria în sec. XVIII. Călătoria romantică. Călătoriile englezilor în Italia. Lecturi din Goethe, Michel de Montaigne, Lord Byron	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse literare, dezbateri, exemplificare	
10. Cucerirea Americii. Cucerirea Vestului Sălbatic. James Fenimore Cooper, <i>Ultimul mohican</i> . Ciclul de romane ale lui Karl May. Vizionarea primului film western: <i>The Great Train Robbery</i> (1903)	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse literare și video, dezbateri, exemplificare	
11. Călătoriile – ficțiune. Jules Verne	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse literare, dezbateri, exemplificare	
12. Călătoria în cinematografie. Vizionarea unui film de călătorie	Discuție de seminar, dialog, vizionare de film, dezbateri, exemplificare	

13. Călătoria ca motiv în istoria artelor	Discuție de seminar, dialog, prezentări, discutarea unor surse vizuale, dezbateri, exemplificare	
14. Călătoria ca motiv în literatura beletristică	Discuție de seminar, dialog, prezentare de referate, discutarea unor surse literare, dezbateri, exemplificare	

Bibliografie

1. Liviu Apostol, *Istoria descoperirilor geografice: Antichitate și Evul Mediu*. Iași, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza", 2004.
2. Lucian Boia, *Jules Verne. Paradoxurile unui mit*, București, Humanitas, 2005.
3. Marie-Noelle Bourguet, *Exploratorul*, în *Omul Luminilor* (coord. Michel Vovelle). Polirom, 2000, p. 187-227.
4. Caius Iulius Caesar, *Războiul gallic. Războiul civil*. Studiu introductiv și indice: Cicerone Poghirc ; traducere și indice: Janina Vilan-Unguru și Elisabeta Poghirc ; note: Cicerone Poghirc. București, Ed. Științifică, 1964.
5. *Cartea lui Marco Polo sau Descoperirea lumii*. Text integral, rescris în franceza modernă și comentat de A. T'Serstevens. În românește de Traian Filip și Gheorghe Edmond Gussi. București, Editura Eminescu, 1972.
6. Al. Cebuc, C. Mocanu, *Din istoria transporturilor de călători în România*. București, Ed. Științifică, 1967.
7. Cristofor Columb, *Jurnalul de bord al lui Cristofor Columb*, București 1961, 2003.
8. Harvey S. Firestone, *Man on the move. The story of transportation*. New York, Putnam, 1967.
9. James Fenimore Cooper, *Ultimul mohican*. Traducere și cuvânt înainte de Mihnea Gheorghiu. Ediția a 2-a. București, Ed. Ion Creangă, 1985 (sau alte ediții).
10. Johann Wolfgang Goethe, *Călătorie în Italia*. Traducere și note de Gh. I. Ciorogaru. București, Editura pentru Literatură Universală, 1969.
11. S. Goldenberg, S. Belu, *Epoca marilor descoperiri geografice*. București, Editura Științifică, 1971, 440 p. (2 ed. Humanitas 2002).
12. Herodot, *Istorie*. Studiu introductiv de Adelina Piatkowski; traducere, notițe istorice și note de Adelina Piatkowski, Felicia Vanț-Ștef. București, Ed. Științifică, vol. I-II, 1961-1964.
13. Dan Ignat, *Transporturile ieri și azi*. București, Ed. Tehnică, 1989.
14. Horia Matei, *Westul, o mare aventură*. București, Ed. Tineretului, 1969.
15. Horia Matei, *Literatura și fascinația aventurii*. București, Ed. Albatros, 1986.
16. Nicolae Milescu, *Jurnal de călătorie în China*, București, 1987.
17. Michele de Montaigne, *Jurnal de călătorie în Italia prin Elveția și Germania*. Traducere, prefață, tabel și note de Anca Christodorescu-Fuerea. București, Ed. Sport-Turism, 1980.
18. Antonio Pigafetta, *Cu Magellan în jurul lumii : relatarea lui Antonio Pigafetta și alte izvoare contemporane*. Ed. a 2-a. București, Ed. Științifică, 1962.
19. Marian Popa, *Călătoriile epocii romantice*. București, Ed. Univers, 1972.
20. Ilie Popescu, *Căi ferate. Transporturi clasice și moderne*. București, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1987.
21. Cornelius Tacitus, *Despre originea și țara germanilor*. București, Ed. Științifică, 1957.
22. Tzvetan Todorov, *Cucerirea Americii : problema celui alt*. Traducere de Magda Jeanrenaud. Iași, Institutul European, 1994

Resurse electronice

1. Judith Herbst, *The History of Transportation*, 2006
<http://books.google.bg/books?id=u2g6Jqyz5R0C&printsec=frontcover&dq=history+of+transportation&hl=ro&sa=X&ei=idUQUuHAGobbswaK44GwBw&ved=0CC0Q6AEwAA#v=onepage&q=history%20of%20transportation&f=false>
2. London Transport Museum <http://www.ltmuseum.co.uk/>
3. London Early Traffic Scenes (1890-1900) <https://www.youtube.com/watch?v=dtRiMS34KxQ>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei concordă cu liniile generale ale specializării și cu nevoile de pregătire profesională ale absolvenților specializării Etnologie.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participare. Implicare.	Contribuție la desfășurarea cursului. Evaluare pe parcurs.	70%
10.5 Seminar/laborator	Lectura surselor; pregătirea de prezentări, referate.	Contribuție la desfășurarea seminarului. Evaluare pe parcurs.	
Examen	Cunoștințe și aptitudini acumulate de-a lungul semestrului, lecturi de specialitate.	Examen oral	30%
10.6 Standard minim de performanță			
•			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
							

Data completării:
15.10.2025

Semnătura titularului de curs

Conf.univ. dr. Radu Mârza

Semnătura titularului de seminar

Conf.univ. dr. Radu Mârza

Data avizării în departament:
15.10.2025

Semnătura directorului de departament

Conf.univ. dr. Ionuț Costea

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".